

*The road gets dimmer and dimmer
sometimes you can hardly see.
But it's fight, man to man,
and do all you can,
for they know they can never be free.*

Bonnie Parker – *The Trail's End*

Soepele vluchten

Wat is het waard, een leven zonder hoop? Een leven met een onbeweeglijk heden, zonder toekomst en een in duister gehuld verleden, wat moet ik ermee? Welke kant ik ook op kijk, nergens ontdek ik een straaltje zonlicht. Geen sprankje geluk te bekennen, nergens, zelfs mijn dromen hebben geen kleur, spelen zich af in sombere grijstinten.

Er zijn woorden die jaren, zelfs eeuwen overleven, maar ik betwijfel of de mijne, die ik hier nu aan het papier toevertrouw, daarbij zullen horen. Het zou pretentieus zijn te denken dat ik mezelf onsterfelijk kan maken. Dat iets van mijn hand de tand des tijds zou doorstaan.

Dat is me in geen enkel opzicht gelukt. Nooit. Ik verdien dat ook niet.

Vergankelijk is een woord dat veel beter bij me past, zelfs als ik denk aan het werk dat ik deed. Niets zo vluchtig als iets maken dat prompt wordt opgegeten. In gedachten probeer ik 's nachts die zoete, verleidelijke geuren terug te halen, van rijp fruit, van smeltende boter en verrukkelijke chocolade. Ik mis ze, al lijkt dat nogal onbenullig in vergelijking met het missen van levende zielen. Maar het is minder, veel minder pijnlijk om iets onbenulligs te missen en daarvan wakker te liggen dan van dierbaren van wie ik im-

mens veel hield. Houd, zelfs, over de dood heen. Ondanks alles.

Ik herinner me de mateloze verliefdheid, die ik zelfs al voelde voor ik ze in mijn armen had. Het oerinstinct trok zich niets aan van bloedlijnen en liet zich al gelden voor er iets te zorgen of beschermen viel. Zo gewenst, zo ontzettend gewenst waren ze, dat heb ik ze toch wel vaak genoeg laten merken? Mijn vleugels waren te dun, dat is het. Ingesteld op harmonie, op soepele vluchten op lichte thermiek, niet bestand tegen regen en windkracht tien.

In mijn gedachten zijn ze vaak nog klein, praten ze in hun eigen, onbegrijpelijke kindertaal, ik denk omdat er daarna telkens iets afbrokkelde van het intense geluk.

Herinneringen. Ik haat ze, ik wil ze niet.

Het liefst zou ik helemaal niet meer kunnen nadenken. Ik zeg de pillen die me doen verdwijnen in een diepe slaap zonder de realiteit van tijd of leven. Rust. Stilte. Niet dat eindeloos malen, het bittere zelfverwijt, de ontelbare manieren waarop ik het anders had kunnen doen. Beter. Het besef van falen vreet aan mijn ziel.

Waarom ik zelfs maar de moeite neem om maagdelijk witte pagina's te vullen als ik denk dat ze geen eeuwig leven krijgen? Het antwoord is niet zo eenvoudig. Misschien is het omdat ik wil geloven dat ik meer ben dan alleen een vrouw die ademhaalt en eet. Of dat in elk geval ooit ben geweest. Om mezelf daaraan te herinneren. In gedachten hoor ik Richard nog zo zeggen dat het geluk aan hen behoort die aan zichzelf genoeg hebben. Maar zo werkt het voor mij gewoon niet. Dat vind ik te makkelijk. Het is hoe dan ook meer dan dat. Misschien wil ik het verleden wel verdraaien om mezelf wijs te maken dat het niet mijn schuld was.

Maar dat is onbegonnen werk natuurlijk.

Er was iets in het geblaf van de hond dat hem deed huiveren. Het klonk zo schrill, en heel hoog. Daniel hoorde het zelfs met zijn koptelefoon op, met *Soul Food* in zijn oren, vast omdat Jimi net een moment van rust had ingelast. Dieren hebben een ingebouwd alarm, bedacht hij, een extra zintuig waarmee ze onraad al lang van tevoren voelen aankomen.

Nina trok de koptelefoon van zijn hoofd. ‘We moeten gaan kijken,’ schreeuwde ze, ‘daar is iets niet goed, Daniel, kom!’ Ze zette een sprintje in en hij ging achter haar aan, verstijfde toen een jongensstem door de koude februarilucht sneed. Angstaanjagend. Een kreet die doodsangst verried, net als die van de hond. Nina bleef ook staan, ze keek hem aan, de grote ogen angstig in haar getinte gezicht, en in het donkere, bijna zwart van de irissen zag hij feloranje lichtjes.

Oplaaierende vlammen.

‘O jee,’ zei Nina, op haar nagels bijtend. Het schuurtje stond in de fik. Een hok gevuld met hooi voor de beesten van de kinderboerderij en hangplek voor een groep jongeren, de aaibaarheid van lammetjes en konijnen allang ontgroeid, als ze die ooit hadden gekend. ‘Daniel, we moeten iets doen!’

‘Je denkt toch niet dat ik daar naar binnen ga?’

‘Je kan die jongen toch niet laten zitten? Shit, zeg, dan ga ik zelf wel.’

Daniel volgde en pakte haar bij de arm. ‘Niet verder,’ zei hij. ‘Blijf hier staan.’ Hij probeerde niet te denken aan de verzengende hitte en keek naar zijn vingers. Die wilde hij heel houden, stel je voor dat het gevoel erin zou verdwijnen en hij nooit meer gitaar zou kunnen spelen. Nina schreeuwde naar hem, het vuur knetterde in zijn oren en hij hoorde amper wat ze riep. Hij ramde met zijn sneakers tegen de deur, die er gammel uitzag maar sterker bleek dan gedacht. Zijn handen beefden, hij hield ze voor zijn gezicht, uit angst dat de vlammen hem zouden grijpen, dat ze aan zijn kleding wilden likken, aan zijn huid.

‘Daniel, dat ding stort zo in.’ Nina stond alweer vlak achter hem te springen. ‘Bel het alarmnummer dan,’ zei hij. ‘Schiet nou op.’

Bij een volgende trap gaf het hout hevig krakend mee, hij verzamelde al zijn kracht, trapte, en toen, eindelijk, sloeg de deur open. Met de mouw van zijn leren jack voor zijn mond ging hij op zijn hurken zitten en probeerde iets te zien in de grijszwarte walm.

Daar lag hij. Thijs. Onbeweeglijk. Hij strekte zijn arm uit naar de jongen maar trok die snel weer terug. Die hitte! De vlammen waren dichtbij en hij aarzelde, besepte dat als hij nog iets wilde, dat nu moest gebeuren. En dus haalde hij een keer diep adem, weigerde toe te geven aan zijn angst en greep de donkerblauwe mouw. Hij trok alsof zijn leven ervan afhing, nee, niet alsof. Sleepte hem weg, weg van het vuur. Er likten vlammen aan de spijkerbroek, hij hoorde ze knetteren en dacht zelfs de geur van verbrand vlees te ruiken. Hij trok opnieuw, en opnieuw, tot hij merkte dat het minder heet werd. Het ademhalen ging iets makkelijker, al hoestte hij nu de longen uit zijn lijf.

Thijs werkte niet mee en Daniel vreesde dat hij dood was. Hij sleepte de jongen verder weg van het schuurtje, moest

even stoppen om zwarte troep uit te spugen, zette door en liet het lichaam los toen hij zeker wist dat ze ver genoeg van het vuur waren. De jongen kreunde en dat was goed nieuws. Hij leefde. Maar die allesverslindende vlammen! Daniel rolde het lichaam over de grond, het had vanmorgen geregend, het koude, vochtige gras zou zijn werk doen.

‘Ik... ik heb gebeld, ze komen eraan.’

Nina. Ook dat nog. ‘Ga ze opvangen bij het hek.’

‘Maar jij...’

‘Schiet op.’

Naast het schuurtje was een uitgraving, een ondiepe metersbrede kuil die zich bij regen vulde en waar de dieren uit dronken. Er stond ook nu water in en hij rolde het lichaam ernaartoe, stopte toen hij merkte dat er geen rook meer van Thijs af kwam. Vervolgens herinnerde hij zich iets over smeulend vuur dat opnieuw kon oplaaïen en duwde hem alsnog het water in, het hoofd erbovenuit, aan de rand van de plas. Hij lag roerloos, de ogen gesloten, maar Daniel zag de lippen bewegen. Hij trok het lichaam een stuk uit het water, liet het onderste deel erin liggen, dat leek hem het beste, zoals je een verbrande vinger onder de koude kraan houdt.

Zo was het genoeg.

Zwaar hoestend zakte hij door zijn knieën, wreef door zijn prikkende, tranende ogen. Gelukkig kon hij zijn vingers nog bewegen, die hadden niets te lijden gehad. Hij stelde zichzelf gerust: Thijs ademde. Het water in de kuil was zwart en dik als modder, Thijs was een homp viezigheid, maar dat gaf niet, hij was niet dood, daar ging het om. Terwijl Daniel zijn arm bekeek, die aanvoelde alsof er naalden in werden gestoken, stortte de schuur in. Krakend hout. Zwarte rook.

Tot zijn stomme verbazing kwam Thijs wankelend over-

eind en strompelde naar het vuur. ‘Boy,’ zei hij snikkend. ‘Boy is daar nog.’ Daniel greep hem bij de schouders. Het ontlokte de jongen een kreet van pijn. ‘Wil je echt dood? Heb ik daarvoor mijn leven gewaagd? Ga jij dan ook maar, sukkel, je hond achterna.’ De jongen jammerde. Daniel trok hem naar zich toe, keek in de lichtblauwe ogen. ‘Nou, toe dan,’ zei hij. ‘Ga hem redden. Dan pak ik mijn mobiel-tje om je te filmen, kan iedereen zien hoe dom je bent.’ In de verte hoorde hij de indringende tonen van hulpstroepen. Sirenes. ‘Als je maar goed onthoudt,’ beet hij de jongen toe, ‘wie je uit die schuur heeft gered, anders weet ik je te vinden. Begrijpen we elkaar?’

De jongen knikte.

Daniel hoestte opnieuw. Zijn keel schrijnde alsof hij een heel pakje zware shag had opgerookt.

Zijn keel zou met een beetje water wel gered zijn, maar dat zei Daniel niet toen een ambulancemedewerker vroeg hoe het met hem ging. Hij kuchte, haalde moeizaam adem, en kreeg een kapje op zijn mond van de vrouw.

‘Extra zuurstof,’ zei ze. ‘Toch maar even doen voor de zekerheid.’

Vervolgens ontfermde ze zich samen met de andere hulpverlener, een dikke man met kleine varkensoogjes, weer over Thijs, die eruitzag alsof hij uit een schoorsteen was gekropen. ‘Ken je hem?’ Daniel trok het mondkapje opzij. ‘Van school, vaag, een paar klassen lager.’

‘Zijn naam?’

‘Thijs.’

‘En zijn achternaam?’

Hij haalde zijn schouders op.

Ze zeiden dat hij mee moest in de ambulance, hij wenkte Nina, die een beetje afzijdig stond, nerveus rokend. ‘Jij

gaat vast naar huis,' zei hij en moffelde het mondkapje weg. 'Zeg maar dat ik een jongen moest helpen. Verder niks. Anders komen ze ook nog naar het ziekenhuis.'

'Ik wil mee.' Hij schudde zijn hoofd. 'Dat kan niet. Ga nou naar huis. Het komt goed. Echt.' Dat leek haar te kalmeren. 'Oké,' zei ze, en ze glimlachte.

Met loeiende sirenes onderweg naar het ziekenhuis, stelde Daniel zich voor hoe gaaf het zou zijn als hij nu een selfie kon maken: hij in een ambulance, hoe cool was dat? Hij had vaker in zo'n ding gezeten, gelégen moest hij zeggen, maar niet in zo'n situatie – zo'n niks aan de hand-situatie. Dat beetje rook in zijn longen, een zere arm, dat stelde niks voor, vergeleken, bij wijze van, met een kogel in je hoofd. Hij zat vlak naast Thijs en zodra die zijn ogen opende en hem aankeek, fronste Daniel zijn wenkbrauwen. Zijn donkere blik werd dan nóg donkerder. Imponerend. Je houdt je mond, was de boodschap. Een codetaal die Thijs wel zou begrijpen.

In het ziekenhuis werd Daniel onderzocht. Hij moest diep ademen terwijl een arts naar zijn longen luisterde en ze deden tests. De brandwond aan zijn arm werd behandeld, er ging een verbandje omheen dat er over een paar dagen af mocht. Gelaten liet hij alles over zich heen komen, voelde opluchting toen ze klaar waren en een verpleegster hem naar een andere kamer leidde. Ze ging niet mee naar binnen. Er wachtte iemand op hem, zei ze.

Een agent. Geen uniform, recherche dus. Daniel herkende hem, al herinnerde hij zich geen naam. Hij merkte het trouwens altijd, alsof politiemensen een soort vanzelfsprekende autoriteit uitstralen. Dat zou hij zelf ook willen, maar dan zonder uniform. Jesse had laatst nog gezegd, de pruttelende waterpijp tussen ze in, dat ze bij de politie meer allochtonen wilden.

‘Ik ben geen allochtoon,’ was zijn antwoord. ‘Maar je lijkt er wel een.’ Nogal een open deur dus, en hij had niet gereageerd. Negeren was vaak de beste reactie. Ze hadden toch geen idee. Hij had zijn gitaar gepakt en Jesse iets nieuws laten horen. Daar lag zijn toekomst. Muziek. ‘Wacht maar,’ zei hij, ‘ik krijg mijn kans nog wel.’

De man stelde zich voor als Schellekens. Een vijftiger. Niet onvriendelijk. Hij liet een identificatiebewijs zien. ‘Ik wil graag van je horen wat er is gebeurd.’

‘Er valt niet zoveel te vertellen. We zagen dat het schuurtje in de fik vloog...’

‘Wie zijn we?’

‘Mijn zusje Nina en ik. Zij moest naar huis, heb ik haar gezegd.’

Schellekens knikte. ‘Een collega van me heeft haar thuisgebracht. Vertel verder.’

‘We zagen vlammen, liepen er naartoe en hoorden dat er iemand binnen was. Ik heb de deur opengetrapt en hem eruit gehaald.’

‘Opengetrapt? Hoezo, zat die deur op slot?’

‘Daar ging ik wel vanuit, of hij klemde, anders was die jongen toch zelf wel naar buiten gekomen?’

De man schreef wat op, en vroeg: ‘Het is een plek waar gedeald wordt, nietwaar, rondom die kinderboerderij?’

‘Dat zou best kunnen, ja. Ik ontmoet er soms vrienden, dan trekken we samen op.’ De onderzoeker vroeg wat Thijs daar moest en Daniel schamperde: ‘Een sjekkie roken of zo? Dat moet u hem vragen.’ Schellekens schreef opnieuw iets op en vroeg: ‘Hoe oud ben je nu, Daniel? Negentien?’ Hij knikte, rechtte zijn rug. ‘Hoe gaat het met Thijs?’

‘Het is ernstig,’ zei Schellekens, ‘maar hij is niet in levensgevaar.’

‘Ik heb ook geblaf gehoord,’ zei hij, ‘in de schuur.’

‘Helaas is dat correct, ja, ik heb net doorgekregen dat er een hond is gevonden.’ Het kwam bij Daniel een beetje cynisch over toen de agent zei: ‘Thijs heeft gezegd dat jij hem hebt gered uit die schuur.’

‘Thijs kan het weten, toch? U dacht vast iets anders? Alleen omdat ik...’ Hij voelde zich ongemakkelijk.

‘Hoezo,’ zei Schellekens, ‘waarom zouden we?’ Maar de ogen van de rechercheur vertelden een ander verhaal, met die blik vol scepsis, en ondanks alles deed hem dat pijn. Schellekens zei dat hij voorlopig genoeg wist. Daniel stond op om weg te gaan, maar de man wilde hem per se thuisbrengen.